

OBSAH

1. Úvod (Viliam Dobiáš)	9
--------------------------------------	---

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Modrá hviezda života – symbol neodkladnej prednemocničnej starostlivosti (Viliam Dobiáš)	15
2. Manifest urgentnej medicíny v Európe (preklad Viliam Dobiáš)	17
Charakteristika urgentnej medicíny	17
Ciele urgentnej medicíny	18
Vzdelávanie a podmienky na výkon urgentnej medicíny	18
3. Zásady poskytovania prednemocničnej starostlivosti (Viliam Dobiáš)	19
4. Vyšetrenie postihnutého (Viliam Dobiáš)	22
Prvotné vyšetrenie postihnutého	22
Druhotné vyšetrenie postihnutého	22
5. Prvotný prístup k pacientovi (Viliam Dobiáš)	27
Literatúra	29
6. Prednemocničná rozšírená kardiopulmonálna resuscitácia dospelých (Viliam Dobiáš)	30
Základná kardiopulmonálna resuscitácia dospelých	30
Rozšírená kardiopulmonálna resuscitácia dospelých	32
Lieky používané pri kardiopulmonálnej resuscitácii	33
7. Prednemocničná kardiopulmonálna resuscitácia detí (Branislav Podhoranský, Viliam Dobiáš)	35
Základná kardiopulmonálna resuscitácia detí	35
Rozšírená kardiopulmonálna resuscitácia detí	37
8. Prednemocničná rozšírená kardiopulmonálna resuscitácia novorodenca (Branislav Podhoranský, Viliam Dobiáš)	45
Podpora vitálnych funkcií novorodencov	47
9. Špeciálne resuscitačné situácie (Viliam Dobiáš)	50
Obštrukcia dýchacích ciest cudzím telesom	50
Topenie	51
Kardiopulmonálna resuscitácia v súvislosti s tehotnosťou	53
10. Indikácie a kontraindikácie kardiopulmonálnej resuscitácie v prednemocničných podmienkach (Viliam Dobiáš)	54
11. Postup posádky pri resuscitácii podľa obsadenia	55
12. Defibrilácia bifázickým výbojom (Viliam Dobiáš)	59
Postup pri kardiopulmonálnej resuscitácii s použitím automatického externého defibrilátora	61

ŠPECIÁLNA ČASŤ

1. Krvácanie z rán a telesných otvorov (Viliam Dobiáš)	65
Krvácanie z nosa	67
Krvácanie z ucha	67
Krvácanie z úst	67

Krvácanie z rodidiel	68
Iné druhy krvácania	68
2. Vnútorne krvácanie (Viliam Dobiáš)	69
3. Hypovolemický šok (Viliam Dobiáš)	71
4. Bezvedomie neúrazového pôvodu – hypoglykémia, epilepsia, kolaps, hyperglykémia (Viliam Dobiáš)	76
Hypoglykémia	78
Epilepsia	80
Mdloba – synkopa – kolaps	82
Hyperglykémia	84
5. Srdcové synkopy (Táňa Bulíková)	85
Kardiálne synkopy	86
6. Poruchy vedomia u detí (Daniel Csomor, Branislav Podhoranský)	89
7. Kŕče u detí (Branislav Podhoranský, Daniel Csomor)	94
Febrilné kŕče	95
Status epilepticus	96
Niektoré syndrómy typické pre detský vek	98
8. Úrazové bezvedomie po poraneniach lebky a mozgu (Viliam Dobiáš)	99
9. Alergická reakcia a anafylaktický šok (Viliam Dobiáš)	104
10. Cieвне mozgové príhody (Viliam Dobiáš)	108
11. Akútny koronárny syndróm (Táňa Bulíková)	113
12. Poruchy srdcového rytmu (Táňa Bulíková)	121
Farmakologická liečba v prednemocničných podmienkach	124
Nefarmakologická liečba v prednemocničných podmienkach	128
13. Arytmie u detí (Branislav Podhoranský)	130
Bradyarytmie	131
Tachyarytmie	132
Syndróm predĺženého intervalu Q-T (long Q-T syndrom)	133
Nefarmakologická liečba porúch srdcového rytmu	133
14. Urgentné stavy pri hypertenznej chorobe (Viliam Dobiáš)	136
15. Kardiogénny edém pľúc (Viliam Dobiáš)	141
16. Manažment pacientov s polytraumou (Viliam Dobiáš)	144
Prvotné vyšetrenie a resuscitácia	146
Druhotné vyšetrenie	147
17. Poranenia hrudníka (Viliam Dobiáš)	149
Tupé poranenia hrudníka	149
Pneumotorax	151
Prenikajúce poranenia hrudníka	153
18. Poranenia brucha (Viliam Dobiáš)	156
Prenikajúce poranenia brucha	156
Tupé poranenie brucha	157
19. Poranenia chrbtice a miechy (Viliam Dobiáš)	160
20. Poranenia kostí, kĺbov a svalov (Viliam Dobiáš)	164
21. Popáleniny a poleptania (Viliam Dobiáš)	168
Zvláštne situácie	170
22. Prehriatie a tepelný úpal (Viliam Dobiáš)	172
23. Omrzliny a podchladenie (Viliam Dobiáš)	176
Omrzliny	176
Podchladenie	178
24. Poranenie spôsobené tlakovou vlnou – blast syndróm (Viliam Dobiáš)	182
25. Syndróm zmliaždenia tkanív – rabdomyolýza (Viliam Dobiáš)	186
26. Úrazy spôsobené elektrickým prúdom a bleskom (Viliam Dobiáš)	189
27. Potápačské nehody – dekompresná choroba, embolizácia a barotrauma (Viliam Dobiáš)	194
Literatúra	199

28. Priedušková astma – astmatický záchvat (Viliam Dobiáš)	200
29. Akútna respiračná insuficiencia (Viliam Dobiáš)	204
30. Obštrukcie dýchacích ciest u detí (Daniel Csomor, Branislav Podhoranský)	209
Literatúra	215
31. Náhle psychické ochorenia (Viliam Dobiáš)	216
32. Hyperventilačný syndróm (Viliam Dobiáš)	220
33. Depresie (Táňa Bulíková)	224
34. Posttraumatická stresová porucha, syndróm profesionálneho vyhorenia, profesionálne riziko (Anna Vargová)	228
Posttraumatická stresová porucha	229
Syndróm profesionálneho vyhorenia – „burn-out“	230
Profesionálne riziko	231
Literatúra	233
35. Všeobecné zásady liečby pri akútnych intoxikáciách liekmi a chemikáliami (Viliam Dobiáš)	235
Špeciálne situácie – otravy potravinami	238
36. Intoxikácia alkoholom – opitosť (Viliam Dobiáš)	239
37. Intoxikácia splodinami horenia (Viliam Dobiáš)	243
38. Intoxikácia oxidom uhoľnatým a oxidom uhličítym (Viliam Dobiáš)	246
Intoxikácia oxidom uhoľnatým	246
Intoxikácia oxidom uhličítym	248
39. Intoxikácia dráždivými plynmi (Viliam Dobiáš)	251
Intoxikácia chlórom	251
Intoxikácia čpavkom	252
40. Liečba najčastejších drogových intoxikácií (Táňa Bulíková)	254
Literatúra	260
41. Prenášanie, polohovanie a transport (Viliam Dobiáš)	261
Transportná trauma pri pozemnom prevoze	263
Sekundárne transporty	265
42. Postup pri autonehode (Viliam Dobiáš)	268
43. Hromadné nešťastia a triedenie ranených (Viliam Dobiáš)	270
Skórovacie systémy ako základ triedenia v medicíne katastrof (Martin Balko)	274
44. Náhle stavy v gynekológii a pôrodníctve (Viliam Dobiáš)	281
Náhle stavy v gynekológii	281
Náhle stavy v pôrodníctve	283
45. Zvláštnosti detského veku (Branislav Podhoranský, Daniel Csomor)	286
Anatomické a fyziologické osobitosti v detskom veku	286
Záver	294
46. Zvláštnosti akútnej liečby u starých ľudí (Táňa Bulíková)	295
Zvláštnosti chorôb vo vyššom veku	295
Základné odlišnosti ovplyvňujúce postup a liečbu pacientov vo vyššom veku	297
47. Špecifiká urgentnej medicíny v leteckej záchrannej službe (Anna Vargová)	301
Organizácia leteckej záchrannej zdravotnej služby	301
Indikácie nasadenia leteckej záchrannej zdravotnej služby	302
Spolupráca leteckej záchrannej zdravotnej služby s pozemnou zložkou, bezpečnosť	303
Špeciálne činnosti, využitie lanových techník v leteckej záchrannej zdravotnej službe	306
Podmienky na uskutočnenie letu	308
Špecifické pracovné prostredie	308
Špecifické problémy leteckej medicíny	309
48. Bolesť – význam, diagnostika a liečba v prednemocničnej urgentnej medicíne (Marta Kulichová, Darina Hasarová)	303
Klasifikácia bolesti	303
Vyšetrenie pacienta s akútnou bolesťou	315
Farmakologická liečba bolesti	316
Akútne bolestivé syndrómy – charakteristika a liečba	320

---

49. Odporúčané liekové vybavenie (Anna Vargová)	326
Analgetiká, lieky ovplyvňujúce CNS a relaxanciá	326
Lieky ovplyvňujúce kardiovaskulárny systém	330
Ostatné lieky používané v podmienkach záchranej služby	334
Objemová terapia, iné roztoky	336
Antidotá	338
50. Antidotá v urgentnej medicíne (Anna Vargová)	339
51. Zásady obhliadok zosnulých a vypisovanie príslušnej dokumentácie (Martin Balko, Peter Kováč)	343
52. História a vývoj záchranných zdravotných služieb (Jana Ráchelová)	355
53. Invazívne techniky v urgentnej medicíne (Martin Balko)	361
54. Základná legislatíva v záchranej zdravotnej službe (Peter Kováč)	367
Základy právnej úpravy poskytovania zdravotnej starostlivosti	367
Poučenie a súhlas pacienta	368
Mlčanlivosť	370
Zdravotnícki pracovníci v postavení svedka	371
Oznamovacia povinnosť	372
Zdravotná dokumentácia	373
Vybrané medicínsko-právne problémy	375
Literatúra	381